

Yhteenveto

Elintarviketeollisuusliiton vuonna 2007 toteuttamasta ympäristökyselystä

Elintarviketeollisuusliitto kokosi vuonna 2006 ensimmäisen teollisuuden yhteisen ympäristöraportin. Raportin tiedot koottiin vuosilta 2004 ja 2005. Vuonna 2007 ympäristökysely uusittiin ja mukaan saatiin muutamia uusia yrityksiä. Tähän yhteenvetoon on koottu vuonna 2007 toteutetun kyselyn tulokset sekä muista lähteistä saatavilla olevaa tilastotietoa elintarviketeollisuuden ympäristövaikutuksista.

Elintarviketeollisuusliiton tekemään ympäristökyselyyn vastasi 24 yritystä, jotka edustavat 14 eri toimialaa. Yritysten liikevaihto vuonna 2006 oli 6,0 miljardia euroa ja osuus koko elintarviketeollisuuden tuotannon bruttoarvosta (8,9 mrd. euroa) oli 67 %. Henkilöstön määrä kyselyyn vastanneissa yrityksissä vuonna 2006 oli 20 049, mikä vastaa 56 % koko elintarviketeollisuuden työvoimasta (35 900).

Tietoja kyselyyn vastanneista yrityksistä

Yrityksiä	24
Toimialoja	14
Liikevaihto 2006	6,0 mrd. euroa
- osuus koko elintarviketeollisuuden tuotannon bruttoarvosta	67 %
Henkilöstön määrä 2006	20 049
- osuus koko elintarviketeollisuuden työvoimasta	56 %

Kyselyyn vastanneiden yritysten edustamat toimialat:

- Teurastus ja lihanjalostus
- Meijerituotteet ja jäätelö
- Leipä ja keksit
- Oluet, virvoitusjuomat ja kivennäisvedet
- Rehut
- Kasvikset ja hedelmät
- Suklaa, makeiset ja kaakao
- Myllytuotteet ja tärkkelys
- Sokerin valmistus
- Alkoholijuomat
- Öljyt ja rasvat
- Kahvi ja tee
- Makaroni ja muut elintarvikkeet
- Maltaiden valmistus

● **Yhteenveto ympäristökyselyn tuloksista**

Tuotantoon suhteutetut tunnusluvut	2004 ¹⁾	2005 ²⁾	2006 ²⁾
Energian kulutus (MWh/tuotetonni)	0,58	0,57	0,55
* Lämpö	0,38	0,37	0,35
* Sähkö	0,20	0,20	0,20
Vedenkulutus (m3/tuotetonni)	5,0	4,8	4,8
Jäteveden määrä (m3/tuotetonni)	3,5	3,3	3,0
Kaatopaikkajätteen määrä (kg/tuotetonni)	3,6	3,3	3,0

1) Vuoden 2004 luvut perustuvat 19 yrityksen antamiin tietoihin

2) Vuosien 2005 ja 2006 luvut perustuvat 24 yrityksen antamiin tietoihin

● **Tuotanto**

Tuotantomäärä 1000 kg*	
2005	2006
5 240 000	5 230 000

* Kyselyyn vastanneet yritykset

Tuotantomäärä kyselyyn vastanneiden yritysten osalta oli 5 230 000 tonnia vuodelle 2006. Vuoden 2005 vastaava luku on 5 240 000 tonnia. Raportissa esitetyt suhteutetut tunnusluvut perustuvat näihin tuotantomääriin. Vuoden 2004 suhteutetut tunnusluvut on laskettu 19 yrityksen antamien tietojen pohjalta.

● **Raaka-aineet**

Raaka-aineet 1000 kg*	
2005	2006
6 160 000	5 780 000

* Kyselyyn vastanneet yritykset

Raaka-aineiden käyttö väheni 6 % vuoteen 2005 verrattuna tuotantomäärän pysyessä lähes samana (sivutuotteiden osalta tiedot ovat puutteellisia ja tietoja ei voida raportoida). Raaka-ainemääriin ei sisälly tuotannossa käytetty vesi. Tuotteisiin ja prosesseihin käytetty vesi on raportoitu kohdassa vedenkulutus.

● **Energiankulutus**

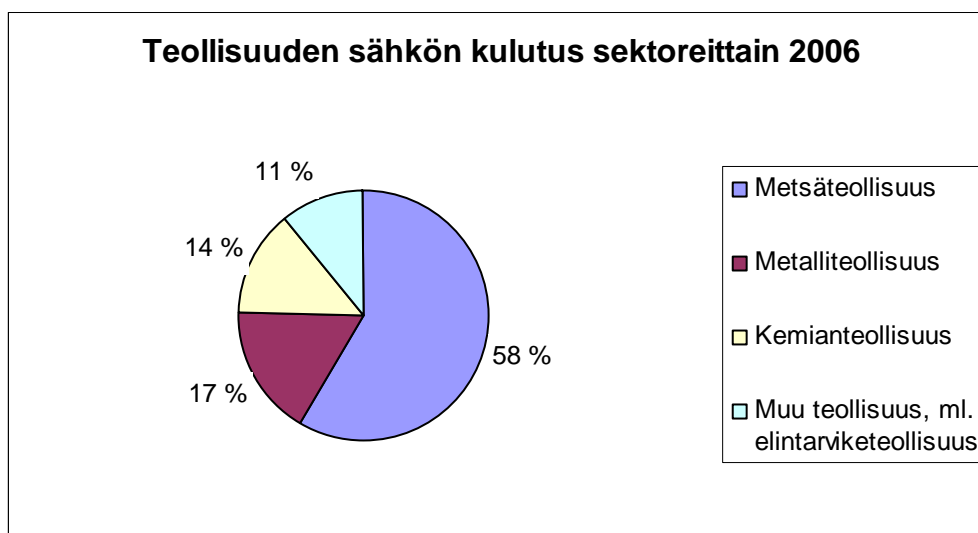
Energian kulutus 2006 (GWh) *		
	2005	2006
Sähkö	1 050	1 050
Lämpö	1 920	1 830
Energiankäyttö yhteensä	2 970	2 880

* Kyselyyn vastanneet yritykset

Vuonna 2006 energian loppukäyttö Suomessa oli 1 123 PJ (312 TWh). Kasvua edelliseen vuoteen oli 5 % (1 077 PJ vuonna 2005). Erityisesti lauhdevoimalla tuotetun energian määrä kasvoi vuoteen 2005 verrattuna. Fossiilisia polttoaineita käytettiin 15 % edellisvuotta enemmän. Hiilidioksidipäästöt kasvoivat 21 % erityisesti fossiilisten polttoaineiden ja turpeen lisääntyneen käytön johdosta. (Tilastokeskus)

Sähkönkulutus kasvoi 6 % ja oli 90 TWh vuonna 2006. Teollisuuden osuus tästä oli 53 % (Tilastokeskus 2008). Teollisuuden sähkönkulutus sektoreittain jakautui seuraavasti: Metsäteollisuus 59 %, Metalliteollisuus 17 %, Kemianteollisuus 14 % ja Muut 11, johon myös Elintarviketeollisuus lukeutuu.

Elintarviketeollisuuden energiankulutus kyselyyn vastanneiden yritysten osalta laski hieman vuonna 2006. Lasku tuli lämpöenergian kulutuksen vähentymisestä.

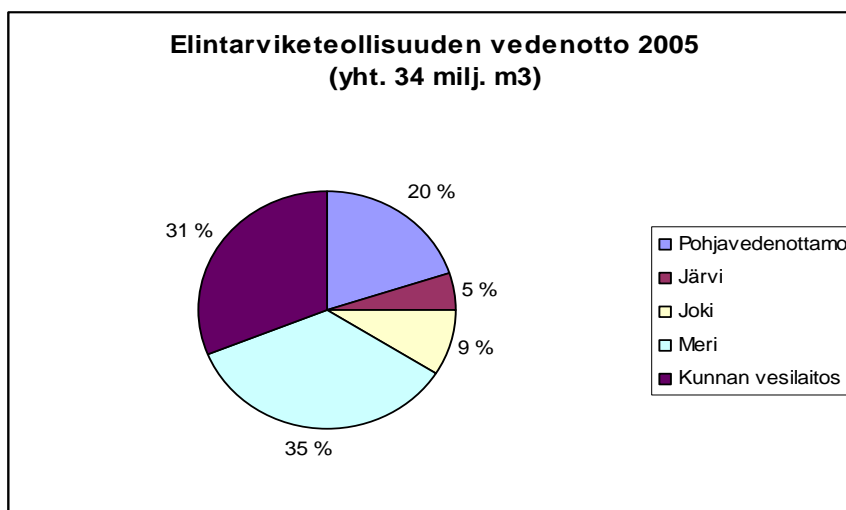
Lähde: Tilastokeskus

● Vedenkulutus

Vedenkulutus 1000 m ³ *	
2005	2006
25 330	25 080

* Kyselyyn vastanneet yritykset

Teollisuuden vedenkäyttö on noin puolet koko maan vedenkulutuksesta. Vuonna 2005 teollisuuden vedenotto oli noin 6 900 miljoonaa kuutiometriä (8 800 milj. m³ vuonna 2004). Tästä 4 800 miljoonaa kuutiometriä oli peräisin merestä ja 1 100 miljoonaa kuutiometriä joista. Elintarviketeollisuuden osuus teollisuuden kokonaisvedenkäytöstä oli 0,5 % eli 34 miljoonaa kuutiometriä. Kokonaisvedenkäytöstä 12,1 miljoonaa kuutiometriä oli merivettä, 3,3 miljoonaa kuutiometriä jokivettä ja 1,6 miljoonaa kuutiometriä järvivettä. Kunnan vesilaitoksen kautta tuli 10,6 miljoonaa kuutiometriä vettä ja pohjavesiottamoista saatiin 6,6 miljoonaa kuutiometriä.

Lähde: Ympäristötilasto 2007

● Jäteveden määrä

Jäteveden määrä 1000 m ³ *	
2005	2006
17 640	15 950

* Kyselyyn vastanneet yritykset, kaikki jätevesi, sis. jäähdytysvedet

Ympäristökyselyyn vastanneiden yritysten tuottama jäteveden määrä oli 15 950 kuutiometriä vuonna 2006. Vuoden 2005 jäteveden määrään verrattuna laskua on 10 %.

Vuonna 2005 teollisuuden jätevesien kiintoaineen määrä oli 17 517 tonnia, jossa on laskua 20 % vuoden 2004 päästöihin. Jäteveden fosforikuorma oli 193 tonnia ja typpikuorma 3 335 tonnia. Elintarviketeollisuuden jätevesien kiintoaineen määrä oli 126 tonnia ja vastasi 0,7 % koko teollisuuden kiintoainepäästöistä. Laskua vuoden 2004 päästöihin oli 23 %. Elintarviketeollisuuden jäteveden fosforikuorma oli 4 tonnia (5 tonnia vuonna 2004) ja typpikuorma 65 tonnia (74 tonnia vuonna 2004).

Teollisuuden jätevesipäästöt toimialoittain 2005 (1000 kg)				
Toimiala	Kiintoaine	Biologinen hapenkulutus BHK ₇ *	Fosfori	Typpi
Metsäteollisuus	14 404	11 551	165	2 488
Kemianteollisuus	1 592	674	19	388
Metalliteollisuus	976	4	2	335
Kaivos- ja louhos-toiminta	178	16	1	32
Elintarviketeollisuus	126	70	4	65
Muut	241	39	2	27
Yhteensä	17 517	12 354	193	3 335

* Biologinen hapenkulutus (BHK) ilmoittaa kuinka monta millilitraa happea tarvitaan muuttamaan jätevesilitrassa oleva orgaaninen aine hiilidioksidiksi eli BHK kuvaa kiintoaineen orgaanisen aineksen määrää.

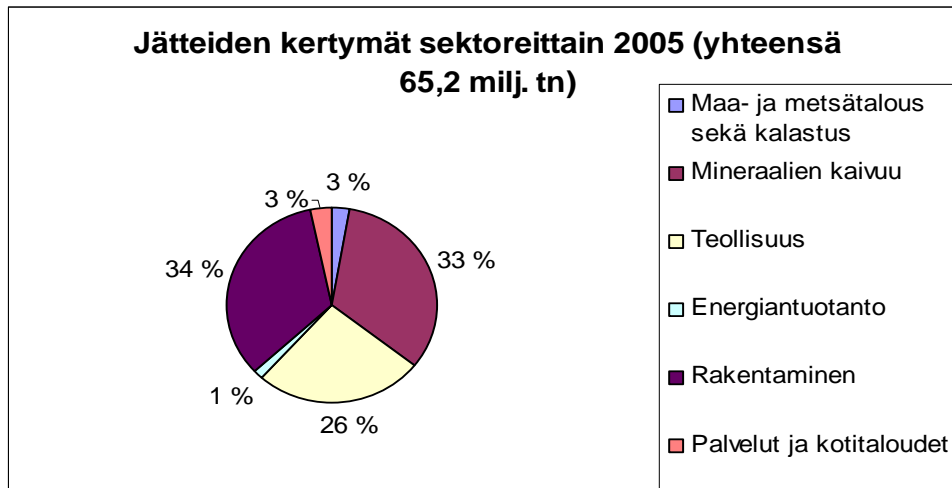
Lähde: Ympäristötilasto 2007

● **Jätekertymä**

Kaatopaikkajätteen määrä 1000 kg*

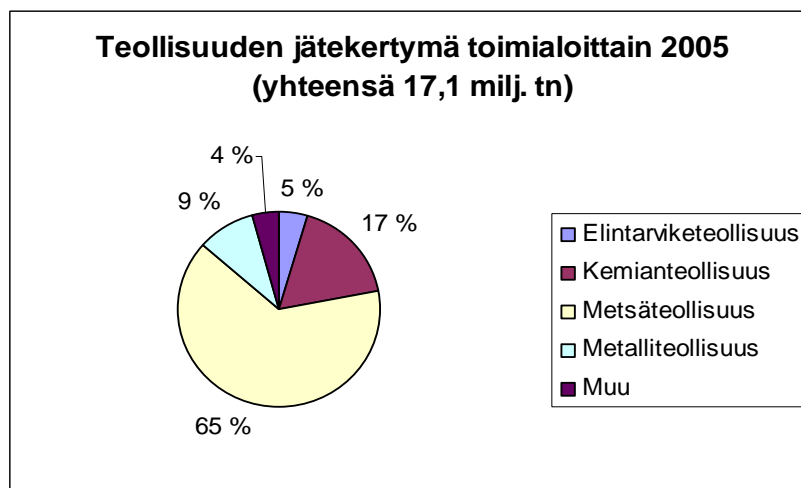
2005	2006
17 200	15 800

* Kyselyyn vastanneet yritykset

Lähde: Tilastokeskus

Teollisuuden jätekertymä vuonna 2005 oli 17,1 milj. tonnia ja 26 % kokonaisjätekertymästä (65,2 milj. tonnia). Kaatopaikkajätteen määrä kyselyyn vastanneiden yritysten osalta väheni 8 % vuoteen 2005 verrattuna.

Lähde: Tilastokeskus

Elintarviketeollisuudessa jätettä syntyi 0,8 milj. tonnia, mikä vastasi 5 % koko teollisuuden jätekertymästä. Pääosa elintarviketeollisuuden jätteestä on eläin- ja kasvijätettä (71 %) ja mineraalijätettä (18 %).

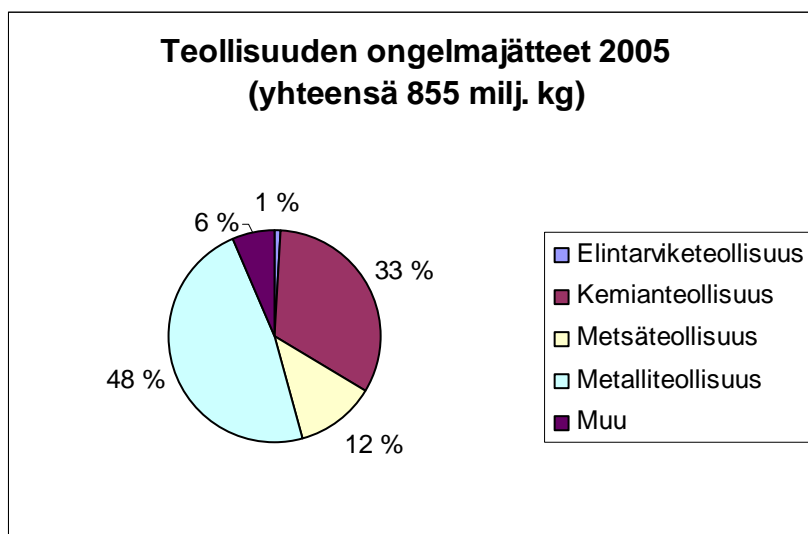
● **Ongelmajätteet**

Ongelmajätteen määrä 1000 kg*

2005	2006
500	600

* Kyselyyn vastanneet yritykset

Elintarviketeollisuuden osuus teollisuuden ongelmajätteistä vuonna 2005 oli prosentin verran. Yhteensä teollisuus tuotti ongelmajätettä 855 miljoonaa kiloa vuonna 2005.

Lähde: Tilastokeskus

● **Elintarviketeollisuuden pakkausjakauma**

Suomen markkinoille saatetut pakkausmateriaalit* (1000 kg)

	2004	2005
Puukuitu (pahvi, kartonki ym.)	73 000	74 000
Muovi	31 000	31 000
Metalli	8 100	9 000
Lasi	20 000	17 000
Puu (lavat ja muut puupakkaukset)	21 000	21 000
Muut	100	100
Yhteensä (1000 kg)	153 200	152 100

* Itse kotimaan markkinoille pakatut ja maahantuodut pakkausmateriaalit.

Lähde: PYR

Pakkausten uudelleenkäyttö* (1000 kg)

	2004	2005
Puukuitu (pahvi, kartonki ym.)	200	200
Muovi	230 000	238 000
Metalli	150 000	152 000
Lasi	227 000	204 000
Puu (lavat ja muut puupakkaukset)	100 000	100 000
Yhteensä (1000 kg)	707 200	694 200

* Pakkausten uudelleenkäyttö lasketaan täyttökertojen mukaan.

Lähde: PYR

Elintarviketeollisuuden pakkausten kokonaiskäyttö vuonna 2005 oli 845,3 miljoonaa kiloa (860,4 milj. kg vuonna 2004). Pakkausten kokonaiskäyttö tarkoittaa täyttökertojen mukaan laskettavaa pakkausten määrää (markkinoille saatetut pakkaukset + uudelleenkäyttö). Uudelleenkäyttöjärjestelmästä poistuvien pakkausten määrän arvioidaan olevan yhtä suuren kuin järjestelmään tulevien pakkausten. Elintarviketeollisuudessa pakkausten uudelleenkäyttöaste vuonna 2005 oli 82 %, sama kuin edeltävä vuonna.

Kyselyyn vastanneet yritykset:

Altia Oyj

Arla Ingman Oy Ab

Atria Suomi Oy

Cloetta Fazer Makeiset Oy

Fazer Leipomot Oy

Oy Gustav Paulig Ab

Oy Hartwall Ab

HK Ruokatalo Oy

Järvi-Suomen Portti Osuuskunta

LU Suomi Oy

Oy Marli Ab

Moilas Oy

Olvi Oyj

Polttimo Yhtiöt Oy

Raisio Oyj

Saarioinen Oy

Oy Sinebrychoff Ab

Oy Snellman Ab

Sucros Oy

Suomen Rehu Oy

Suomen Sokeri Oy

Vaasan & Vaasan Oy

Valio Oy

V&S Finland Oy